

**TEOSLISTAT
KIRJALLISUUDEN TUTKINTOVAATIMUKSIIN
2009-9011**

PERUSOPINNOT:

687100P Tutkimus tutuksi

Sivuaineopiskelijat:

Pulkkinen et al (toim.): Lukulampun valo: Liisi Huhtalan juhla-kirja (2004), s. 5-150, 209-246 ja 271-307; Herva ja Ikäheimo (toim.): Klassinen tapaus: Dos. Eero Jarva 60 vuotta (2006), s. 247-318

687101P Kirjallisuuden tutkimuksen perusteet 1

Kurssin oheiskirjallisuutena:

Kirjallisuudentutkimuksen peruskäsitteitä, toim. Outi Alanko ja Tiina Käkelä-Puumala

687149P Kirjallisuuden monta historiaa, osa 1

Sivuaineopiskelijat:

1) Joko:

Pekka Vartiainen: Länsimaisen kirjallisuuden historia (HUOM! Uusi, 2009 ilmestynyt kirja, EI siis Vartiainen, Kirjallisuuden länsimaista historiaa antiikista modernismiin). Luvut antiikista valistukseen ja esiromantiikkaan (sivulle 350).

Tai:

Olsson – Algulin: Litteraturens historia i världen, luvut antiikista valistukseen.

sekä

2) Kolme seuraavista: Homeros, Odysseia; Sapfo: Iltatähti, häälaulu (tai Sapfon runoja); Sofokles: Kuningas Oidipus; Dante, Jumalainen näytelmä (osa Helveti); Boccaccio: Decamerone (kehyskertomus ja IX päivä); Shakespeare, Sonetit tai Hamlet; Cervantes, Don Quijote (osa I); Voltaire, Candide

687133P Kirjallisuuden monta historiaa, osa 2

Sivuaineopiskelijat:

1) Joko

Pekka Vartiainen: Länsimaisen kirjallisuuden historia (HUOM! Uusi, 2009 ilmestynyt kirja, EI siis Vartiainen, Kirjallisuuden länsimaista historiaa antiikista modernismiin). Luvut romantiikasta eteenpäin (sivulta 351 loppuun).

Tai:

Olsson – Algulin: Litteraturens historia i världen, luvut romantiikasta eteenpäin.

sekä

2) Kolme seuraavista:

Goethe: Nuoren Wertherin kärsimykset; Runeberg: Vänrikki Stoolin tarinat; Bronte, Humiseva harju; Dostojevski, Rikos ja rangaistus; Lehtonen, Putkinotko; Woolf: Majakka; Jotuni, Kuuntelua, T. S. Eliot: Autio maa; Calvino: Jos talviyönä matkamies

687103P Kirjallisuuden praktikum 1

Valitaan 6 teosta seuraavista

Maria Jotuni: Rakkautta
Schildt: Noitametsä ja muita novelleja
Aino Kallas: Sudenmorsian
Mika Waltari: Suuri illusioni
Pentti Haanpää: Taivalvaaran näyttelijä
Veijo Meri: Manillaköysi
Timo K. Mukka: Maa on syntinen laulu
Henrik Tikkanen: Kulosaarentie 8
Märta Tikkanen: Vuosisadan rakkaustarina
Antti Hyry: Silta liikkuu
Iris Urto: Ruumiin ikävä
Rosa Liksom: Kreisland
Pirkko Saisio: Pienin yhteinen jaettava
Kari Hotakainen: Bronks
Johanna Sinisalo: Ennen päivän laskua ei voi

687104P Kirjallisuuden praktikum 2

Valitaan 6 teosta seuraavista

Knut Hamsun: Nälkä
Oscar Wilde: Dorian Grayn muotokuva
Thomas Mann: Kuolema Venetsiassa (vain novelli)
James Joyce: Dublinilaisia
Willa Cather: Antonia ystäväni
F.S. Fitzgerald: Kultahattu
Woolf, Virginia: Orlando
Barnes, Djuna: Yömetsä
Gertrude Stein: Ida
Albert Camus: Sivullinen
Pär Lagerqvist: Kääpiö
Jack Kerouac: Matkalla
Patrick White: Kohti mantereen sydäntä
Jean Rhys: Siintää Sargassomeri
Margaret Atwood: Siniparran muna (koko teos)

AINEOPINNOT:

687106A Kirjallisuuden monta historiaa, osa 3

Valitaan yksi seuraavista periodeista:

Antiikki:

Kivistö et al, *Kirjallisuus antiikin maailmassa*; lisäksi kolme seuraavista:

- 1) Raamattu, 1. Mooseksen kirja, Saarnaajan kirja, Laulujen laulu, Johanneksen evankeliumi
- 2) Platon, *Pidot*
- 3) Ovidius, *Muodonmuutoksia*
- 4) Petronius, *Trimalkion pidot*
- 5) Augustinus, *Tunnustukset*
- 6) Joutilaan vaelluksesta: lukuja *Chuangtsen kirjasta*

Keskiaika:

Kansojen kirjallisuus, osa 2 tai Mehtonen, *Poetria nova*; lisäksi kolme seuraavista:

- 1) *Beowulf*
- 2) von Eschenbach, *Parsifal*
- 3) Petrarca, *Sonetteja Lauralle*
- 4) Chaucer, *Canterburyn tarinoita*
- 5) Villon, *Testamentti*
- 6) Khaijam, *Ruukku rubiiniviiniä*

Renessanssi

Kansojen kirjallisuus, osa 3; lisäksi kolme seuraavista:

- 1) Boccaccio, *Decamerone* (valikoima tarinoita)
- 2) Cellini, *Omaelämäkerta*
- 3) Erasmus Rotterdamilainen, *Tyhmyyden ylistys*
- 4) Shakespeare, *Myrsky*
- 5) Rabelais, *Pantagruel: Dipsodien kuningas*
- 6) Montaigne, *Esseitä, osa 1*

Klassismi ja valistus

Ikonen: *1700-luvun eurooppalaisen kirjallisuuden ensyklopedia* (ilmestyy syksyllä 2009) tai *Kansojen kirjallisuus 5*; lisäksi kolme seuraavista:

- 1) Calderón, *Elämä on unta*
- 2) Molière, joku seuraavista: *Sievistelevät hupsut, Naisten koulu, Don Juan, Ihmisvihaaja, Luulosairas*
- 3) Swift, *Tynnyritarina, sekä Kirjojen taistelu ja Kirjoitelma hengen mekaanisesta toiminnasta*
- 4) Sterne, *Tristram Shandy*
- 5) Diderot, *Jaakko Fatalisti*
- 6) Rousseau, *Tunnustuksia: valikoima otteita*
- 7) de Sade, *Sodoman 120 päivää*

Romantiikka

Kansojen kirjallisuus, osa 7; lisäksi kolme seuraavista

- 1) de Chateaubriand, *Atala*
- 2) Shelley, *Frankenstein*
- 3) Poe, *Arthur Gordon Pym*in selonteko
- 4) E.T.A. Hoffman, *Paholaisen eliksiirit*
- 5) Blake, *Taivaan ja helvetin avioliitto*
- 6) C. Brontë, *Kotiopettajattaren romaani*
- 7) F. Runeberg, *Rouva Katariina Boije ja hänen tyttärensä* tai *Sigrid Liljeholm*
- 8) Topelius, *Linnaisten kartanon viheriä kamari*

Realismi, naturalismi

Rossi: *Särkyvä arki*; lisäksi kolme seuraavista:

- 1) Balzac, *Ukko Goriot*
- 2) Zola, *Nana*
- 3) Strindberg, *Punainen huone*
- 4) Tšehov, novellikokoelma *Aro*
- 5) Ibsen, *Nukkekoti*
- 6) Canth, *Salakari*
- 7) Aho, *Papin rouva*
- 8) Kianto, *Punainen viiva*

Symbolismi, dekadenssi, uusromantiikka

Lyytikäinen et al (toim.), *Katsomuksen ihanuus. Kirjoituksia vuosisadanvaihteen taiteista*

- 1) Baudelaire, *Pahan kukkia*
- 2) Rimbaud, *Illuminaatioita* tai *Kausi helvetissä*
- 3) Mallarmé, *Nopanheitto*
- 4) Joris-Karl Huysmans, *Vastahankaan*
- 5) Nietzsche, *Näin puhui Zarathustra*
- 6) Volter Kilpi, *Batsheba*
- 7) L. Onerva, *Mirdja*

Modernismi

Katajamäki & Veivo (toim.) *Kirjallisuuden avantgarde ja kokeellisuus* tai Saarioluoma, *Post-individualistinen romaani*; lisäksi kolme seuraavista:

- 1) Kafka, *Linna*
- 2) Woolf, *Majakka*
- 3) Robbe-Grillet, *Labyrintissa*
- 4) Manner, *Tämä matka*
- 5) Vonnegut, *Teurastamo 5*
- 6) Perec, *W*
- 7) Farah, *Kartat*
- 8) Coetzee, *Barbaarit tulevat*

687135A Kirjallisuuden monta historiaa, osa 4

Suomen kirjallisuus

Suomen kirjallisuushistoria 1–3 (valitse osa 1, 2, tai 3), lisäksi kolme seuraavista:

- 1) Canth, *Työmiehen vaimo*

- 2) Aho, *Juha*
- 3) Leino, *Helkavirsiä I & II*
- 4) Jotuni, *Huojuva talo*
- 5) Sillanpää, *Hurskas kurjuus*
- 6) Södergran, *Samlade dikter* (suomennosvalikoima *Tulevaisuuden varjo*)
- 7) Kilpi, *Alastalon salissa I*
- 8) Krohn, *Tainaron*
  - 9) Hannu Väisänen: *Vanikanpalat*
  - 10) Oksanen: *Puhdistus*

Pohjoismainen kirjallisuus

Esimerkiksi Hertel: *Litteraturens historia* (Skandinaviaa käsittelevät osat); lisäksi kolme seuraavista:

- 1) Holberg: *Erasmus Montanus*
- 2) Almqvist: *Kuningattaren jalokivikoru*
- 3) Selma Lagerlöf: *Jerusalem*
  - 4) Halldor Laxness: *Salka Valka*
- 5) Herbjørg Wassmo: *Dinan kirja*
  - 5) Peter Hoeg: *Lumen taju*
  - 6) Linderberg: *Minua ei omista kukaan*

Englanninkielinen kirjallisuus

Esimerkiksi Sanders, *The Short Oxford History of English Literature* tai Bradbury & Ruland, *From Puritanism to Postmodernism*, lisäksi kolme seuraavista:

- 1) DeQuincey Thomas: *Englantilaisen oopiuminkäyttäjän tunnustuksia*
- 2) Hurston, Zora Neale: *Their eyes were watching God*
- 3) Walker, Alice: *Häivähdys purppuraa* / Toni Morrison: *Sinisimmät silmät*
- 4) Atwood, Margaret: *Orjattaresi*
- 5) Rushdie, Salman: *Keskiyön lapset*
- 6) V. S. Naipaul: *Vapaassa maassa*

Ranskankielinen kirjallisuus

Vartiainen: *Ranskan kirjallisuuden historia*, lisäksi kolme seuraavista:

- 1) Flaubert: *Madame Bovary*
- 2) Marguerite Duras: *Rakastaja*
- 3) Marguerite Yourcenar: *Alexis. Turhan taistelun kuvaus*
- 4) Marie Darrieussecq: *Sikatotta*
- 5) Le Glezio: *Harhaileva tähti*

Saksan kirjallisuus

Esimerkiksi *A New History of German Literature* tai Donahue: *End of Modernism*; lisäksi kolme seuraavista:

- 1) Rilke: *Duinin elegiat*
- 2) Musil: *Kolme naista*
- 2) Grass: *Peltirumpu*
  - 3) Özdamar, Emine Sevgi: *Elämä on karavaaniseralji*
  - 4) Sebald: *Austerlitz*

Jonkin muun kielialueen kirjallisuus:

Sovitaan erikseen tentaattorin kanssa.

Aineopintojen valinnaiset opintojaksot

687136A Lasten ja nuorten sanataide

Esimerkiksi kolme seuraavista:

Suojala ja Karjalainen (toim.) Avaa lastenkirja. Johdatus lastenkirjallisuuden lajeihin ja käyttöön
Heikkilä-Halttunen ja Kaisu Rättyä (toim.) Nuori kirjan peilissä. Nuortenromaani 2000-luvun taitteessa
Huhtala et. al. (toim.) Pieni suuri maailma. Suomalaisen lasten- ja nuortenkirjallisuuden historia.
Hunt (toim.) Literature for Children. Contemporary criticism.
McCallum, Ideologies of Identity in Adolescent Fiction
R. McGillis, The Nimble Reader: Literary Theory and Children's Literature
Leinonen & Loivamaa (toim.): Ihmeen tuntua: näkökulmia lasten ja nuorten fantasiakirjallisuuteen

Kaunokirjallisuus, 6 teosta seuraavasta listasta:

Alcott: Pikku naisia
Andersen: Andersenin satuja
Carroll: Liisan seikkailut ihmemaassa
Grimmin sadut (suom. Helmi Krohn)
Jansson: Vaarallinen juhannus; Taikatalvi; Muumipappa ja Meri
Kokko: Pessi ja Illusia
Kontio: Keväällä isä sai siivet
Kunnas, Kirsi: Tiitäisen satupuu
Lewis: Velho ja leijona
Lindgren: Pippi Långstrump (Peppi Pitkätossu); Bröderna Lejonhjärta (Veljeni Leijonamieli)
Marck: Eevan luokka
Milne: Nalle Puh
Montgomery: Pieni runotyttö
Otava: Priska
Paloheimo: Tirlittan
Parkkinen: Korppi ja korven veikot
Riikkilä: Pertsä ja Kilu
Rowling: Harry Potter (jokin sarjasta)
Salinger: Sieppari ruispellossa
Swan: Iris rukka; Anni Swanin sadut
Topelius: Kauneimmat sadut (6. painos 1989)
Twain: Tom Sawyer

687137A Kirjallisuusterapia

Esimerkiksi kolme teosta seuraavista:

Ihanus (toim.) Sanat että hoitaisimme: Terapeuttinen kirjoittaminen.
Juhani Ihanus (toim.): Koskettavat tarinat: johdantoa kirjallisuusterapiaan
Silja Mäki & Terhikki Linnainmaa: Hoitavat sanat: opas kirjallisuusterapiaan
Celia Hunt: Therapeutic dimensions of Autobiography in Creative Writing
Celia Hunt, Fiona Sampson: Writing self and reflexivity
Gillie Bolton: Therapeutic potential of creative writing

687107A Kirjallisuuden opetustyöpaja

Antero Avomieli (Ilmari Kianto):
Auskultantin päiväkirja. Pöytälaatikon salaisuuksia

sekä 2 seuraavista:

Katri Sarmavuori:
Miten opetan ja tutkin äidinkieltä ja kirjallisuutta? Äidinkielen opetustieteen perusteet
Juha Rikama:
Kaanon ja reseptio. Kirjallisuudenopetuksen ulottuvuuksia
Juha Rikama:
Lukion kirjallisuudenopetus 1900-luvun jälkipuoliskon Suomessa opettajien
arviointien valossa
Marja-Liisa Julkunen:
Tie kirjallisuuteen

687109A Estetiikka ja kirjallisuuden filosofia

Haapala - Pulliainen: Taide ja kauneus: johdatus estetiikkaan

sekä yksi seuraavista:

Cazeaux (toim.): The Continental Aesthetics Reader (sovituin
osin); John ja Lopes (toim.): Philosophy of Literature.
Contemporary and Classic Readings: An Anthology (sovituin
osin); Vuorinen: Estetiikan klassikoita; Haapala ja Lehtimäki
(toim.): Elämys, taide, totuus: kirjoituksia fenomenologisesta estetiikasta.

687110A Poetiikka ja retoriikka

Aristoteles: Retoriikka ja Runousoppi (teokset IX)

sekä yksi seuraavista

Haapala (toim.): Kuvien kehässä: tutkielmia
kirjallisuudesta, poetiikasta ja retoriikasta; Hökkä (toim.):
Romanttinen moderni: kirjoituksia runouskäsitteistä; Hökkä
(toim.): Oi runous: romantiikan ja modernismin
runouskäsitteistä; Mehtonen: Poetria nova: johdatus
keskiajan runousoppiin; Saariluoma (toim.): Esimerkin
voima: exemplum ja esimerkillisyys antiikin retoriikasta
nykypäivän naistenlehtiin.

687110A Kirjallisuuden lajiteoria

Duff (toim.): Modern Genre Theory sekä Lyytikäinen et al.
(toim.): Lajit yli rajojen: Suomalaisen kirjallisuuden lajeja.

687112A Tieteidenvälinen kirjallisuudentutkimus

Kaksi seuraavista: Meurman-Solin ja Pyysiäinen (toim.): Ihmistieteet tänään; Moran: Interdisciplinarity; Snow: Kaksi kulttuuria (suomennettu laitos) esipuheineen: Terra Cognita 2002); Liljeström (toim.): Feministinen tietäminen.

687114A Kulttuurintutkimus

Yksi seuraavista

Johan Fornäs: Kulttuuriteoria. Myöhäismodernin ulottuvuuksia
Mikko Lehtonen: Merkitysten maailma: Kulttuurisen tekstintutkimuksen lähtökohtia

ja kaksi seuraavista:

Hall, Stuart: Identiteetti TAI Kulttuurin ja politiikan murroksia
Pertti Karkama: Kulttuuri ja demokratia
Douglas Kellner: Mediakulttuuri

687115A Marginaalisuus ja monikulttuurisuus

Kolme seuraavista:

Pirjo Ahokas & Lotta Kähkönen (toim.): Vieraaseen kotiin.
Kulttuurinen identiteetti ja muuttoliike kirjallisuudessa Ashcroft,
Griffiths, Tiffin: The Empire Writes Back Franz Fanon: Sorron yöstä
Kaisa Ilmonen & Lasse Kekki (toim.): Pervot pidot.
Sanna Karkulehto (toim.): Taajuuksilla värähdellen. Sukupuolen
tiloja ja tunteja kirjallisuudessa ja elokuvassa Mikko Lehtonen &
Olli Löytty (toim.): Erilaisuus Edward Said: Orientalism Matti
Savolainen (toim.): Marginalia ja kirjallisuus

687116A Kirjallisuus instituutiona ja järjestelmänä

Juhani Niemi: Kirjallinen elämä: Kirjallisuuden yhteiskuntasuhteiden
kartoitusta. Helsinki 2000 SKS, Tietolipas 168
Erkki Sevänen: Taide instituutiona ja järjestelmänä. Helsinki 1998 SKS
Kulttuurintutkimus: johdanto.(toim. Jari Kupiainen ja Erkki Sevänen). Helsinki 1994
SKS, Tietolipas 130 (352 s.).

687119A Visuaalinen ja audiovisuaalinen kulttuuri

Juha Herkman: Audiovisuaalinen mediakulttuuri
Janne Seppänen: Visuaalinen kulttuuri

sekä yksi seuraavista:

Douglas Kellner: Mediakulttuuri

Anu Koivunen et al (toim.): Populaarin lumo Leena-Maija Rossi &

Anita Seppä (toim.): Visuaalisen kulttuurin lukukirja

Pasi Väliäho et al (toim.): Mediaa kokemassa

Huom. Jos opiskelija on suorittamassa myös elokuvatutkimuksen
perusopintoja, teos Audiovisuaalinen mediakulttuuri korvataan
jollakin toisella listan kirjoista.